

מת (ירושלים) 72354-11-24 - עלי אל-מעאבדה (עצור/אסיר בפיקוח) נ' מדינת ישראל

מ"ת (ירושלים) 72354-11-24 - עלי אל-מעאבדה נ' מדינת ישראל לשלום ירושלים
מ"ת (ירושלים) 72354-11-24
עלי אל-מעאבדה (עצור/אסיר בפיקוח)

נגד

מדינת ישראל

בית משפט השלום בירושלים

[11.10.2025]

כבוד השופט אופיר טישלר

בשם המבקש עו"ד מוטי יוסף

בשם המשיבה עו"ד אמיר דראושה

החלטה

1. לפני בקשה לעיון חוזר, לפי סעיף 52 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, בהחלטת בית המשפט מיום 9.2.2025, שבה הוחלט על העברתו של המבקש למעצר בפיקוח אלקטרוני. במוקד הבקשה עתירת המבקש להסיר את הפיקוח האלקטרוני ולאפשר לו לצאת לעבוד בפיקוח המעסיק שהוצע.
2. כתב האישום שהוגש נגד המבקש בחודש נובמבר 2024 כולל ארבעה אישומים, כאשר בכל אחד מהם יוחסה למבקש עבירה של גביית דמי חסות ממתלוננים שונים. גביית דמי החסות נעשתה לאורך תקופה ממושכת של כ-7 שנים, בין השנים 2017 ו-2024.
3. לאחר שהוגשו שני תסקירים, הוחלט ביום 9.2.2025 על מעצר המבקש בפיקוח אלקטרוני בערד בפיקוח אנושי צמוד.
4. ביום 22.4.2025 הגיש המבקש בקשה ראשונה לעיון חוזר כדי לאפשר לו לצאת לעבודה. הבקשה נדחתה מהטעם של אי עמידה בתנאי סעיף 52 לחוק המעצרים, בהעדר חלוף זמן ניכר ובהעדר שינוי נסיבות.
5. ביום 10.6.2025 הגיש המבקש בקשה שניה לעיון חוזר, שבבסיסה בקשה לאפשר לו לצאת לעבודה באתר בניה. ביום 30.6.2025 הוגש תסקיר שלא המליץ על שינוי בתנאי המעצר או על מתן היתר ליציאת המבקש לעבודה שהוצעה.
6. בהחלטה מיום 24.7.2025 דחיתי את הבקשה. בנימוקי ההחלטה ציינתי, בין היתר, שככלל עבודה ומעצר בפיקוח אלקטרוני אינם יכולים לדור בכפיפה אחת. אשר לבקשה לביטול המעצר בפיקוח אלקטרוני ציינתי כי לא הוצג שינוי נסיבות המצדיק היעדרות לבקשה, ואין לתת משקל לטענות כלליות בדבר התמשכות צפויה של ההליך, זאת ודאי שירות המבחן לא המליץ על הקלה בתנאים. הבקשה נדחתה גם נוכח מקום העבודה שהוצע, טיב העבודה וזהות המעסיק, שכן המבקש עתיר לאפשר לו לצאת לעבודה באתר בניה אצל מעסיק שהוא קבלן בניה בעצמו, שאישר כי הוא משלם בעצמו דמי חסות, ובסוג עבודה המקרב את המבקש לסביבה שבה ביצע את העבירות שמיוחסות לו, במשך שנים. עוד קבעתי, כי מסגרת העבודה שהוצעה אינה נותנת מענה הדוק מספיק בהיבט הפיקוח הנדרש על המבקש.

7. על החלטה זו הגיש המבקש ערר לבית המשפט המחוזי. בהחלטה מיום 13.8.2025 דחה בית המשפט המחוזי (כב' השופטת ד' כהן-לקח) את הערר. בית המשפט המחוזי עמד על כך שככלל אין לאפשר את יציאתו לעבודה של עצור בפיקוח אלקטרוני, ולכן נדרש לבחון האם המסוכנות הנשקפת מהמבקש פחתה באופן שמאפשר את הסרת האיזוק האלקטרוני ושחרור לחלופת מעצר תוך יציאה לעבודה. על שאלה זו ענה בית המשפט המחוזי בשלילה, בעיקר בהתחשב בחומרת המעשים המיוחסים למבקש, במסוכנות הגלומה בהם ובעובדה שהתסקיר בעניינו של המבקש לא היה חיובי, ועלה ממנו כי המבקש מצוי בשלב התחלתי בלבד של הטיפול. בדיון שהתקיים בערר עתר המבקש להורות על הכנת תסקיר לצורך בחינת מקום עבודה אחר ו/או לשינוי כתובת המעצר. בית המשפט המחוזי החליט שאין להידרש לבקשה זו מהטעם שהועלתה לראשונה בפני ערכאת הערר ולא נבחנה בערכאה הדיונית.
8. ביום 14.8.2025 הגיש המבקש את הבקשה הנוכחית, השלישית במספר, לעיון חוזר. המבקש שב ועותר לביטול המעצר בפיקוח אלקטרוני ולמתן אפשרות יציאה לעבודה, תחת פיקוחו של מעסיק אחר בתחום השיפוצים. כמו כן עותר המבקש לשינוי כתובת המעצר מערד לבית אחיו בירושלים.
9. ביום 26.8.2025 התקיים דיון. בהחלטה מאותו יום הבהיר בית המשפט (כב' השופט ח' פס) כי החלטת בית המשפט המחוזי לא חסמה את דרכו של המבקש מלהגיש בקשה נוספת לעיון חוזר. בהתאם לכך הורה לשירות המבחן להגיש תסקיר משלים.
10. ביום 25.9.2025 התקבל התסקיר המשלים בעניינו של המבקש. דווח כי עם העברתו למעצר בפיקוח אלקטרוני השתלב המבקש השתלב בקבוצה טיפולית ייעודית. המבקש הגיש באופן עקבי למפגשים, אך ניכר שהוא התקשה לערוך התבוננות ובחינה עצמית ביקורתית, ולו ראשונית ביותר, בהתנהלותו בעמדה ברקע למעצרו. בשיחה עם המבקש בלטה נטייתו להשליך אחריות על גורמים חיצוניים, בעיקר על גורמי אכיפת החוק. צוין כי המבקש אינו מגלה אחריות, ולו ראשונית, על ההתנהלות שהובילה למעצרו.
- שירות המבחן נפגש עם מי שהוצע להעסיק את המבקש ולפקח עליו במהלך העבודה. המעסיק, מר זחאיכה, מתגורר בירושלים, בעל עסק עצמאי לעבודות שיפוצים, ביטא נכונות לסייע למבקש. לדברי המעסיק הוא עובד בימים אלו בפריקט במשאבי שדה בדרום הארץ, ויש באפשרותו להסיע את המבקש למקום העבודה ובחזרה, ולפקח עליו במהלך שעות העבודה. שירות המבחן התרשם כי מר זחאיכה מבין את הנדרש ממנו במסגרת משימת הפיקוח, אך להתרשמות שירות המבחן, ללא שינוי במקום הפיקוח, המפקח המוצע יתקשה להתמיד בתפקיד לאורך זמן, בשל המרחק בין מקום מגוריו בירושלים למקום שהייתו של המבקש במעצר בערד.
- שירות המבחן בחן את בקשת המבקש להעתיק את כתובת המעצר מערד לבית אחיו בשכונת עין כרם בירושלים, שם לפי הצעת המבקש ימצא בפיקוח אחיו ואחותו. כעולה מהתסקיר, המפקחים שללו באופן נחרץ כל אפשרות כי המבקש ביצע את העבירות המיוחסות לו. צוין כי המפקחים מייחסים את מצבו של המבקש למניעים גזעניים של גורמי אכיפת החוק, ולתפיסתם הללו גרמו למעצרו של המבקש כדי להרחיקו מאשתו שהיא תושבת האזור. נוכח האמור, התרשם שירות המבחן כי המפקחים יתקשו להציב למבקש גבולות במסגרת המעצר ולזהות מצבים מסוכנים עבורו. לעמדת שירות המבחן, נוכח עמדות המפקחים, קיים חשש באשר לנכונותם לפנות לגורמי אכיפת החוק במקרה של הפרה. על רקע האמור, סבור שירות המבחן כי אין בחלופה שהוצעה כדי לתת מענה לסיכון הנשקף מהמבקש, ולפיכך אין הוא בא בהמלצה לשינוי מקום החלופה או להשתלבות המבקש בעבודה שהוצעה.

11. ביום 30.9.2025 התקיים בפניי דיון נוסף. בא כוח המבקש טען כי המבקש נעדר עבר פלילי, הועבר למעצר בפיקוח אלקטרוני בחודש פברואר השנה ומאז לא הפר את תנאי המעצר. בתיק העיקרי צפוי שלב ההוכחות להיפתח רק בחודש נובמבר וקיים צפי להימשכות של ההליך. לטענתו, אין לקבל את עמדת שירות המבחן. שירות המבחן הסתייג מהעברת מקום הפיקוח מערד לירושלים בשל אי התאמה של המפקחים, ובין היתר אחות המבקש. אלא שאחות המבקש נכללת כבר כעת במערך הפיקוח לאחר שאושרה בעבר על ידי שירות המבחן, והיא ממלאת את תפקידה כראוי מזה 8 חודשים. מכל מקום, לדבריו, שירות המבחן מצא את המעסיק מתאים לשמש מפקח על המבקש, והסיבה היחידה לכך שלא המליץ להיעתר לבקשה היא המרחק בין מקום מגוריו בירושלים לכתובת המעצר בערד. לטענתו, אין בכך כדי לשלול את יציאת המבקש לעבודה מיניה וביה. בא כוח המבקש עמד על המחירים הכבדים שהמבקש נאלץ לשלם, בניתוק ממשפחתו ובאובדן הכנסתו. בא כוח המבקש טען כי לצורך הכרעה בבקשה על בית המשפט לשקול האם המסוכנות הנשקפת מהמבקש פחתה באופן שאינו מצריך את הותרת המעצר בפיקוח אלקטרוני.
12. בא כוח המשיבה טען כי לא חלף פרק זמן ניכר המצדיק עיון בבקשה הנוכחית. בעניין זה הפנה לכך שהבקשה הנוכחית לעיון חוזר הוגשה כבר למחרת החלטת בית המשפט המחוזי שבה דחה את ערר המבקש בקשר לבקשה הקודמת שהגיש. מהמשיבה הפנתה גם להתרשמות שירות המבחן שלפיה החלופה שהוצעה אינה מאיינת את המסוכנות הנשקפת מהמבקש. המשיבה הסתייגה מהחלופה המוצעת גם בשל הקרבה של העבודה שאליה עותר המבקש לצאת לסביבה שבה ביצע את העבירות המיוחסות לו.
13. בדיון שמעתי את מר פאדי זחאיכה, שהציע להעסיק את המבקש. לדבריו הוא עובד בשיפוצים. המבקש הוא חברו מזה שנים. כמעט מדי יום הוא עובד באזור באר שבע ובמשאבי שדה, אם כי הוא מבצע עבודות עבור לקוחות גם במרכז הארץ.
14. לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים ונתתי דעתי למכלול השיקולים, אני מוצא לדחות את הבקשה על שני חלקיה.
15. נקודת המוצא לדיון בבקשה היא מסוכנותו של המבקש. למבקש מיוחסות כאמור עבירות חמורות ביותר של גביית דמי חסות ממספר מתלוננים לאורך שנים. בהחלטה מיום 8.12.2024, קבע בית המשפט, בהסכמת המבקש, את קיומן של ראיות לכאורה הקושרות אותו לעבירות אלה. המעשים המיוחסים למבקש, נסיבות ביצועם, ריבוי הנפגעים, ומשך ביצוע המעשים - כל אלה מצביעים על כך שנשקפת ממנו מסוכנות ממשית. משזוהי נקודת המוצא, השאלה היא האם במהלך התקופה שחלפה מאז שניתנה ההחלטה האחרונה פחתה מסוכנותו של המבקש במידה המצדיקה הקלה בתנאיו, עד כדי ביטול המעצר בפיקוח באלקטרוני והמרתו במעצר בית חלקי, וקביעה כי המבקש יוכל לצאת לעבודה לשעות ארוכות במהלך היום ברוב ימות השבוע. אני סבור כי לשאלה זו יש להשיב בשלילה.
16. אני מוצא להעיר, כבר בשלב זה, כי בשונה מטענת בא כוח המבקש, הבקשה הקודמת לעיון חוזר נדחתה לא רק בשל אי התאמת מקום העבודה והמעסיק, אלא בעיקר נוכח תמונת הסיכון שהשתקפה מתסקיר שירות המבחן ובשל הקושי לתת אמון במבקש. גם בית המשפט המחוזי, בהחלטתו מיום 13.8.2025, דחה את ערר המבקש בעיקר נוכח קושי ממשי שניצב בפני המבקש במישור זה. לאור האמור, אני סבור כי לא היה מקום לשוב ולהגיש בקשה נוספת לעיון חוזר כבר למחרת ההחלטה בערר.

17. מעיון בתסקיר האחרון, מיום 25.9.2025, עולה כי אין כל שינוי בהתרשמות שירות המבחן לעומת התסקיר הקודם שהוגש לפני שלושה חודשים. בתסקיר צוין, כי על אף שהמבקש השתתף בקבוצה טיפולית ייעודית לעצורי בית במשך כחמישה חודשים, הוא מתקשה עדיין לערוך התבוננות ובחינה עצמית ביקורתית, ולו ראשונית ביותר, ביחס לדפוסי החשיבה וההתנהלות שאפיינו אותו בעת ביצוע המעשים. אצל המבקש בולטת עדיין נטייה להשליך אחריות על גורמים אחרים, ובעיקר על גורמי אכיפת החוק. אמנם, כלל ידוע הוא שאי נטילת אחריות על ביצוע המעשים בעת הכנת התסקיר אינה יכולה להיזקק לחובת המבקש, שעה שהוא נאבק על חפוטו. ואולם, בבואנו לבחון את הסיכון שנשקף מהמבקש, כאשר על הפרק מונחת בקשתו להקל באופן משמעותי בתנאי מעצרו, ובית המשפט נדרש לתת בו אמון לצורך שחרורו, אני סבור שהתרשמות שירות המבחן מדפוסי החשיבה וההתנהלות של המבקש היא בעלת חשיבות רבה ומשמעות לא מבוטלת. יש לזכור כי המבקש הוא שעתר להכנת התסקיר המשלים, בין היתר על מנת ששירות המבחן יחוזה דעתו לעניין מסוכנותו, "בשים לב להתנהלות המבקש בתקופה האחרונה במעצרו" (סעיף 4ג לבקשה). ובכן, האמור בתסקיר אינו מגלה הפחתה ממסוכנות המבקש. למקרא האמור בתסקיר לא ניתן להשקיף עליו כתסקיר חיובי, ובשורה התחתונה שירות המבחן אינו ממליץ על שינוי מקום החלופה ועל השתלבות המבקש בעבודה שהוצעה.
18. בנוסף, התמונה שמתקבלת מתסקיר שירות המבחן גורעת מהיכולת לתת אמון במבקש שימלא אחר תנאי השחרור, ככל שישוחרר מהמעצר בפיקוח אלקטרוני. לעניין זה אני מוצא לשוב ולהזכיר נתון שניתן לו משקל בהחלטה הקודמת וכן בהחלטת בית המשפט המחוזי בערר. כוונתי לדיווח של שירות המבחן מיום 30.6.2025, כי במהלך תקופת השתתפות המבקש בקבוצה הטיפולית, אירעו שני אירועים שבהם הפר את תנאי המעצר. התרשמות שירות המבחן בזמנו היתה כי המבקש נקט בטשטוש ובהיתממות ולא לקח אחריות על התנהלותו הבעייתית. התנהלות זו, שעליה דיווח שירות המבחן רק לפני שלושה חודשים, לא הביאה את המשיבה להגיש בקשה להורות על הפסקת המעצר בפיקוח אלקטרוני, אך היא לא מוסיפה לאמון שבית המשפט נדרש לתת במבקש לצורך ביטול המעצר בפיקוח אלקטרוני והקלה בתנאי מעצר הבית.
19. בא כוח המבקש התייחס גם לשאלת חלופה הזמן והתארכות ההליך. אכן, לחלופה הזמן עשוי להיות משקל בשינוי נקודת האזון ובחינת אפשרות לשחרור לחלופת מעצר. ואולם, נוכח המסוכנות העולה מהמעשים המיוחסים למבקש, ובשים לב לאמור בתסקיר האחרון, לא שוכנעתי כי חלופה הזמן מהווה כשלעצמו נסיבה חדשה המצדיקה עיון מחדש בהחלטת המעצר, מה גם שמדובר במי ששוהה במעצר בפיקוח אלקטרוני והפגיעה בחירותו פחותה בהרבה מהפגיעה הכרוכה במעצר מאחורי סורג וברז.
20. אני ער לכך שבבסיס הבקשה הנוכחית מונחת הצעה משופרת ליציאת המבקש לעבודה. ואולם, כפי שציינתי, הקושי נעוץ בעיקר ביכולת לתת במבקש את האמון לצורך הקלה משמעותית בתנאי המעצר. לכך יש להוסיף, כי מהתסקיר עולה תמונה מדאיגה באשר למערך הפיקוח המוצע, המורכב מאחי המבקש ומאחותיו. הללו שללו בפני קצינת המבחן באופן נחרץ את האפשרות שהמבקש מעורב במעשים המיוחסים לו, והוסיפו כי לשיטתם המבקש נרדף על ידי מערכת אכיפת החוק ממניעים גזעניים. עמדות אלה של המפקחים המוצעים מציבות קושי ממשי בהפקדת משימת הפיקוח בידיהם. במצב דברים שבו המפקחים שוללים לחלוטין את המעשים המיוחסים למבקש ומטילים את האחריות למעצרו על המערכת, הפועלת לטענתם ממניעים פסולים, כיצד ניתן יהיה לצפות מהם להציב גבולות למבקש בשם אותה מערכת, וכיצד ניתן לתת בהם את האמון שיפנו למערכת אכיפת החוק במקרה של הפרה? מטעם זה לא מצאתי להיעתר לבקשה להעתקת כתובת המעצר לירושלים תחת פיקוחם של האח והאחות.
21. אציין לעניין זה, כי לא נעלמה מעיני העובדה כי אחות המבקש נכללת כבר במערך הפיקוח הקיים, אך בעובדה זו כשלעצמה אין כדי להבטיח שבית המשפט ימשיך לתת בה את האמון המתבקש לשם שילובה כמפקחת על המבקש, ובמיוחד במסגרת שאינה כוללת מעצר פיקוח אלקטרוני.
- לאור כל האמור, הבקשה נדחית.
- ההחלטה ניתנת בהעדר הצדדים, בהסכמתם.
- המזכירות תמציא את ההחלטה לצדדים.
- ניתנה היום, י"ט תשרי תשפ"ו, 11 אוקטובר 2025, בהעדר הצדדים.